

prima instanță: V. Clima
instanța de apel: A. Panov, A. Nogai, V. Brașoveanu,

DECIZIE

04 noiembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
Judecători

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Dumitru Mardari

examinînd recursul declarat de recurentul societatea cu răspundere limitată „Artizana Grup” și Mocan Ilie,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Banca Comercială „Unibank” societate pe acțiuni împotriva societății cu răspundere limitată „Artizana Grup” și Mocan Ilie cu privire la încasarea solidară a datoriilor derivate din raporturile de credit bancar și fidejusiune, evacuarea bunurilor și personalului societății cu răspundere limitată „Artizana Grup” din imobilul în litigiul și compensarea cheltuielilor de judecată sub forma taxei de stat achitate în mărime de 50000 lei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie, prin care s-a restituit cererea de apel declarată de către societatea cu răspundere limitată „Artizana Grup” și Mocan Ilie,

c o n s t a t ă:

La 13 decembrie 2014, Banca Comercială „Unibank” societate pe acțiuni s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva societății cu răspundere limitată „Artizana Grup” și Mocan Ilie prin care a solicitat încasarea solidară a datoriilor derivate din raporturile de credit bancar și fidejusiune conform contractelor de credit nr.164/06 din 29 decembrie 2006 și nr.138/07 din 26 decembrie 2007 și conform contractelor de fidejusiune nr. 164/06-8/1 din 02 ianuarie 2007 și nr. 138/07-8/2-1 din 26 decembrie 2007 în sumă de 526356,60 dolari SUA, evacuarea bunurilor și personalului societății cu răspundere limitată „Artizana Grup” din imobilul cu suprafața de 2649,4 m.p., cu numărul cadastral 100309.103.02, amplasată în mun. Chișinău, str. Uzinelor nr. 206, mun. Chișinău, transmis și deținut în posesia Băncii Comerciale „Unibank” societate pe acțiuni în temeiul Ordonanței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 04 septembrie 2008, în ordinea exercitării dreptului de ipotecă, compensarea solidară a cheltuielilor de judecată sub forma taxei de stat în mărime de 50000 lei.

În motivarea pretențiilor formulate se reiterat că, conform contractului de credit nr. 164/06 din 29 decembrie 2006 și Acordurile adiționale la contractul dat nr.1 din 25 octombrie 2007, nr.2 din 27 martie 2008, Banca Comercială „Unibank” societate pe acțiuni a acordat societății cu răspundere limitată

„Artizana Grup” un credit în mărime de 300000 dolari SUA, cu termenul de rambursare până la 28 mai 2008.

Relatează că prin contractul de credit nr. 138/07 din 26 decembrie 2007 societatea cu răspundere limitată „Artizani Grup” a mai creditat un credit în mărime de 400000 dolari SUA cu termenul de rambursare până la 28 mai 2008.

Ca măsură de asigurare a rambursării împrumutului primit și garantării executării obligațiilor conform contractului de credit nr. 164/06 din 29 decembrie 2006, Marinov Serghei și Marinova Tatiana în calitate de debitori gajiști și-au exprimat acordul și au depus în gaj băncii imobilul Clădirea ce producere cu suprafața totală de 2649,4 m.p., situată în mun. Chișinău, str. Uzinelor 206 cu nr. cadastral 0100309.103.02 care aparține acestora cu drept de proprietate.

Conform contractului de gaj nr.1 din 02 ianuarie 2007 și acordului adițional nr. 1 din 17 decembrie 2007, înregistrate la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău sub nr. 1449. Concomitent. în baza contractelor de fidejusiune nr. 164/06-8/1 din 02 ianuarie 2007 și nr. 138/07-8/2-1 din 26 decembrie 2007, Mocan Ilie fiind directorul societății cu răspundere limitată „Artizan Grup” s-a obligat să răspundă solidar cu debitorul în vederea executării obligațiunilor pe marginea contractelor de credit nr. 164/06 din 29 decembrie 2006 și nr. 138/07 din 26 decembrie 2007.

Menționează că societatea cu răspundere limitată „Artizana Grup” nu și-a onorat în totalitate obligațiile, efectuând ultima achitare la 12 mai 2011, iar pe marginea contractului de credit nr. 138/07 din 26 decembrie 2007 ultima achitare s-a efectuat la data de 22 decembrie 2011.

La data de 29 octombrie 2009 debitoarea a prezentat în adresa băncii garanția debitorului prin care a recunoscut suma datoriei și s-a obligat să o achite până în luna iulie 2011, însă nu a fost respectată obligația.

Astfel datoriile societății cu răspundere limitată „Artizana Grup” față de instituția financiară la 10 decembrie 2013 pe marginea contractului de credit nr. 164/06 din 29 decembrie 2006 constituia suma de 92155,32 dolari SUA, iar pe marginea contractului de credit nr. 138/07 din 26 decembrie 2007 constituia suma de 434201,18 dolari SUA.

A indicat că prin ordonanța judecătoreiei Centru, mun. Chișinău din 04 septembrie 2008 nr. 2po-236/08 s-a dispus transmiterea în posesia reclamantei Banca Comercială „Unibank” societate pe acțiuni a bunului ipotecat pentru a fi vândut, această ordonanță fiind executată prin întocmirea de către executorul judecătoresc Ciuchitu Radu a procesului verbal nr. 3-46 din 27 martie 2009, însă pârta ocupa în continuare imobilul menționat desfășurând în continuare activitatea economică, opunându-se vânzării acestuia de către reclamantă.

Prin hotărârea Judecătoreiei Ciocana mun. Chișinău din 10 decembrie 2014, acțiunea Băncii Comerciale „Unibank” societate pe acțiuni a fost admisă.

S-a încasat în mod solidar din contul societății cu răspundere limitată „Artizana Grup” și Mocan Ilie în beneficiul Băncii Comerciale „Unibank” societate pe acțiuni datoriile derivate din raporturile de credit bancar și fidejusiune conform contractelor de credit nr.164/06 din 29 decembrie 2006 și nr.138/07 din 26 decembrie 2007 și conform contractelor de fidejusiune nr. 164/06-8/1 din 02 ianuarie 2007 și nr. 138/07-8/2-1 din 26 decembrie 2007 în sumă de 526356,60 dolari SUA, și cheltuieli judiciare de plata taxei de stat în mărime de 50 000 (cincizeci mii) lei.

S-a dispus evacuarea bunurilor și personalului societății cu răspundere limitată „Artizana Grup” din imobilul cu suprafața de 2649,4 m.p., cu numărul

cadastral 100309.103.02, amplasată în mun. Chișinău, str. Uzinelor nr. 206, mun. Chișinău.

S-a încasat în mod solidar din contul societății cu răspundere limitată „Artizana Grup” și Mocan Ilie în beneficiul statului cheltuieli de judecată suportate de instanță în legătură cu citarea părților, în sumă de 70 (șaptezeci) lei.

La 06 ianuarie 2015 societatea cu răspundere limitată „Artizana Grup” și Mocan Ilie, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată înaintată de Banca Comercială „Unibank” societate pe acțiuni și amânarea plății taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 februarie 2015, nu s-a dat curs cererii de apel, fiindu-i acordat apelantului termen de până la 17 martie 2015, ora 12:00 pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 37500 lei, explicându-se apelantului, că în cazul în care nu vor fi lichidate neajunsurile în termen, cererea de apel va fi restituită.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2015 s-a admis parțial cerere apelanților societatea cu răspundere limitată „Artizana Grup” și Mocan Ilie privind amânarea achitării plății taxei de stat, pînă la finalizarea apelului.

S-a amînat achitarea taxei de stat în sumă de 37500 lei, pînă la 28 aprilie 2015, ora 10:00 și s-a comunicat apelanților că dacă îndeplinesc în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale, și se va examina în fond, în caz contrar cererea de apel va fi scoasă de pe rol.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2015 s-a admis cererea societății cu răspundere limitată „Artizana Grup” privind prelungirea achitării plății taxei de stat.

S-a prelungit termenul pentru achitarea taxei de stat în sumă de 37500 lei, pînă la 15 septembrie 2015, ora 10:00 și s-a comunicat apelanților că în cazul în care nu vor fi îndeplinite în termen indicațiile instanței, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2015 s-a restituit cererea de apel depusă de societatea cu răspundere limitată „Artizana Grup” și Mocan Ilie, din motivul neîndeplinirea în termen a indicațiilor instanței de apel.

La 30 septembrie 2015 societatea cu răspundere limitată „Artizana Grup” și Mocan Ilie a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2015 de restituire a cererii de apel, solicitînd admiterea acestuia, casarea încheierii recurate ca ilegală.

Instanța de apel a examinat demersul de prelungire a amînării plății taxei de stat în lipsa lui Mocan Ilie, în acest fel îngrădindu-i dreptul al un proces echitabil. Totodată consideră că societatea cu răspundere limitată „Artizana Grup” nu a avut suficient timp pentru a-și angaja un avocat în vederea apărării drepturilor sale în ședința de judecată.

Menționează că starea financiară societății cu răspundere limitată „Artizana Grup” este precară și la moment nu dispune de surse de venit pentru a avea posibilitatea să achite taxa de stat.

Întreprinderea activează doar sezonier începînd cu luna octombrie și pînă în luna martie din care motiv nu a avut posibilitate de achitare a taxei de stat în perioada acordată de către instanța de apel.

Indică că temeiurile restituirii cererii de apel nu sunt neîntemeiate.

Potrivit prevederilor art. 425 Cod de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Recurentul s-a conformat prevederilor legale și recursul declarat la 30 septembrie 2015, este depus în termen, conform art. 425 Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 426 al. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând materialele dosarului în raport cu argumentele recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel din 15 septembrie 2015 din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Argumentele invocate de recurent în cererea de recurs poartă un caracter declarativ, fiind neîntemeiate și nu au suport legal.

În conformitate cu art. 369 al. (1) lit. a) Cod de Procedură Civilă, instanța dispune restituirea cererii de apel dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Materialele dosarului atestă că, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 februarie 2015, nu s-a dat curs cererii de apel, fiindu-i acordat apelantului termen de până la 17 martie 2015, ora 12;00 pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 37500 lei.

În ședința de judecată din 17 martie 2015 reprezentantul societății cu răspundere limitată „Artizana Grup” și Mocan Ilie, Pavlenco Victoria, a înaintat un demers privind amânarea plății taxei de stat din motivul imposibilității achitării taxei, prezentând în acest sens probe.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2015 s-a admis parțial cerere apelanților societatea cu răspundere limitată „Artizana Grup” și Mocan Ilie privind amânarea achitării plății taxei de stat în sumă de 37500 lei, până la 28 aprilie 2015, ora 10⁰⁰.

În ședința de judecată din 28 aprilie 2015 din lipsa înștiințări legale a apelanților și recepționării încheierii din 17 martie 2015 instanța a dispus amânarea ședinței de judecată pentru 26 mai 2015, ora 10⁰⁰.

În ședința de judecată din 26 mai 2015 prin cerere apelantul Mocan Ilie a solicitat amânarea ședinței de judecată în legătură cu situația financiară precară a acestui și a societății cu răspundere limitată „Artizana Grup” și acordarea unui termen suplimentar pentru acumularea surselor financiare, în vederea achitării taxei de stat.

Instanța a admis demersul și a dispus amânarea plății taxei de stat până la 09 iunie 2015, ora 11⁰⁰.

În ședința de judecată din 09 iunie 2015 reprezentantul apelanților, a indicat că taxa de stat nu este achitată din lipsa mijloacelor financiare și deoarece întreprinderea are o activitate sezonieră, a solicitat instanței amânarea plății taxei de stat până la toamnă.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2015 s-a admis cererea societății cu răspundere limitată „Artizana Grup” privind prelungirea achitării plății taxei de stat și s-a prelungit termenul pentru achitarea ei, pînă la 15 septembrie 2015, ora 10⁰⁰.

În cadrul ședinței de judecată din 15 septembrie 2015 societatea cu răspundere limitată „Artizana Grup” a solicitat instanței termen suplimentar pentru achitarea taxei de stat.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 368 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor. Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale

Potrivit ședințelor de judecată și încheierilor instanței de apel, apelanților în repetate rînduri li s-a acordat termen pentru înlăturarea neajunsurilor și anume necesitatea achitării taxei de stat în sumă de 37500 lei, însă apelanții nu s-a conformat indicațiilor date de instanța de apel.

Astfel, în condițiile în care, recurenții n-au achitat taxa de stat în termenul acordat de către instanța de apel, fiind neîntemeiată și cererea repetată de prelungire a amînării plății taxei de stat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă și întemeiată concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel.

Distinct de cele relatate, instanța de recurs reține că unicul argument invocat în cererea de recurs precum că instanța de apel neîntemeiat a respins cererea privind prelungirea amînării plății taxei de stat, nu poate constitui temei de casare a încheierii recurate. Or, recurenții au avut suficient timp pentru a dispune de mijloace financiare în vederea achitării taxei de stat.

CEDO, prin practica sa constantă de nenumărate ori a precizat faptul că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (*cauza Golder v. the United Kingdom* §-36 din 21 februarie 1975), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (*Ashimgdane vs United Kingdom* 28 mai 1985).

Raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit, pentru a stabili dacă este respectat acest raport rezonabil între impunerea plății taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată și scopul legitim urmărit privind buna administrare a justiției, descurajarea justițiabililor în formularea unor cererii, abuzive cît și asigurarea de fonduri pentru funcționarea justiției urmează să cercetăm următorii factori și anume, cuantumul sumei ce trebuie plătit de reclamanți raportat la veniturile sale.

Referitor la argumentul precum că Mocanu Ilie nu a participant nici într-o ședință în instanța de apel, precum că acesta nu a fost citat, Colegiul îl consideră neavenit deoarece acesta este administratorul societății cu răspundere limitată „Artizana Grup” care este reprezentată prin procură de către Pavlenco Victoria

(f.d.79), împuternicită de administratorul Mocan Ilie și deci nemijlocit a cunoscut despre procesul pendinte care se afla pe rolul instanței de apel.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că prin restituirea cererii de apel recurenților nu li s-au îngădit accesul liber la justiție protejat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului și Libertăților Fundamentale.

Completul relevă că, reieșind din interpretarea art. 368 din Codul de procedură civilă, termenul acordat de instanța de apel în vederea înlăturării neajunsurilor este unul peremptoriu, iar chestiunea amânării acestui termen care de fapt ar constitui o prelungire a termenului acordat anterior reprezintă o discreție a instanței de judecată. Dar și în aceste condiții orice solicitare în acest sens trebuie justificată prin probe concludente or, motivele invocate de recurent în demersul din 15 septembrie 2015 purtau un caracter declarativ și repetitiv.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2015.

În conformitate cu art. 427 lit. a) art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de societatea cu răspundere limitată „Artizana Grup” și Mocan Ilie.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2015 prin care s-a restituit cererea de apel depusă de societatea cu răspundere limitată „Artizana Grup” și Mocan Ilie.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Svetlana Filincova

Judecători

Maria Ghervas

Dumitru Mardari